

Бузургдошти модар ва эхтирому кадрдонии захматҳои ӯ карзи ҳар як инсонӣ бо нангу номус аст. Эмомалӣ Раҳмон

Модар ягона мавҷудотест, ки инсон меофарад, ба ӯ ҳаёт мебахшад. Ӯро дар огуши гарму пурмехри худ мепарварад. Аввалин суханҳо ва гузоштани нахустин қадамҳоро ба тифлаш ёд медиҳад, фарзанди хешро бо ҳазор нияту орзуҳои нек ба воя мерасонад. Дар замири фарзанд тарбия кардани эҳсоси садоқату самимият, некию нақӯроӣ, хайру саховат ва ташаккули маънавии наслҳо натиҷаи захираи шабонарӯзии модарони мушфику гамҳор ва мӯнису меҳрубон мебошад.

Воқеан, мо дар зиндагӣ ҳеҷ гоҳ наметавонем муҳаббатеро бехтар ва ҳақиқиву самимитар аз муҳаббати модари худ дарёбем. Аз ин рӯ, модар на танҳо азизтарин шахс барои ҳар як фарзанд аст, балки гаранбаҳотарин сарвати ҳар як халқу миллат мебошад. Дар яке аз ривоятҳои қухан омадааст, ки «Атр аз гул, нӯш аз шаҳд, шодобӣ аз баҳор, риккат аз абр, меҳр аз офтоб ва зиндагӣ аз замин бардошта, ҳамаро бо якдигар омехта, зан офаридаанд, то зудояндаи гамҳо ва афзояндаи шодиву нишоти мардум бошад».

Модар аввалин мурраббии башарият аст ва тарбияи инсон аз домони поки ӯ оғоз мешавад. Зан мураббии инсон аст, аммо на мураббӣ ва муаллиме, ки фақат сухан гуяд, балки ҳамчун модар тамоми ҳислатҳои неки инсониро ба ҷаҳон ба таври табиӣ интиқол медиҳад. Рафтору ахлоқи модар дар сифати сирату сурати фарзанд таъсири бевосита мегузорад. Маҳз модар дар қалби фарзандон тухми меҳру муҳаббат, дӯстиву рафокат ва некиву нақӯроиро мекорад, то оянда насли наврас масъулиятшиносу меҳнатқарин бошад, ободқору инсондӯст ва ватанпарвар ба қамол расад. Бузургони гузаштаи адабу фарҳанги мо бо дарназардошти ин нуқтаи ниҳоят муҳим гуфтаанд, ки «Як модари хуб ба сад устод ва омӯзгор меарзад». Зане, ки соҳибмаърифату соҳибҳуна аст, ба масъалаи пешбурди ҳадафҳои ҷомеа низ эҳтироми хос мегузорад, ба ин хотир, ки дар раванди созидагӣ ширкат дорад ва ба худ дар сохтани ин ҷомеа саҳмгузор аст.

Зан хамчун шахси фархангсозу тарбияткунанда агар худ аз воқеияти ҳаёт ва чомае оғоҳу бохабар бошад, фарзандон, аҳли оила ва пайвандони худро тарзе тарбият мекунад, ки онҳо баробари чомаи пешрафта кадам нixанд.

Бо назардошти ин, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ханӯз аз оғози истиқлол ба масъалаҳои марбут ба занон эътибори махсус дода, то имрӯз чандин санади меъёриву ҳуқуқии заруриро ба тавсиб расонидааст. Санадҳои қабулшуда ба таҳкими мақоми зан дар чома, таъмини риояи ҳуқуқу озодинҳои занон, қафолатҳои давлатии баробарҳуқуқии мардону занон ва имкониятҳои баробари амалгардонии онҳо, вуҷат додани имконияти иштироки фаъоли онҳо дар тамоми бахшҳои сиёсӣ, иҷтимоӣ ва фарҳангии кишварамон мусоидат менамоянд. Аз ҷумла, Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тадбирҳои баланд бардоштани мақоми зан дар чома» ва Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи қафолатҳои давлатии баробарҳуқуқии мардон ва занон ва имкониятҳои баробари амалгардонии онҳо» ва дигар аз муҳимтарин санадҳои мебошанд, ки барои беҳтар гардидани вазъи иҷтимоии занҳодар чомаи кишвар нақши бориз мебозанд. Ин санадҳо нишондиҳандаи дастгириҳои давлат дар самти ҳавасмандгардонии занҳо ва ҷалби васеи онҳо ба қорҳои идорақунӣ мебошад, ки баъди қабули он имтиёзҳои муайян баҳри васеъшавии фаъолнокии сиёсии занон амалӣ гашт.

Пешвои муаззами миллат иброн доштанд, ки «мову шумо нафақат дар як Рӯзи модар, яъне 8-уми март, балки бояд ҳамеша ва доимо нисбат ба модарону хохарону духтарони худ ғамхору меҳрубон бошем. Бовар дорам, ки модарону духтарони арҷманди мо минбаъд низ дар риояи муқаррароти қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи танзими анъана ва ҷашну маросим», «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд», ба ҳаёти мустакилона омода намудани фарзандон, рушди ҳунарҳои мардумӣ ва беҳтар гардидани зиндагии ҳар як оилаи мамлақат нақши арҷишманди худро меғуздоранд».

Занону модарони мо метавонанд дар ин раванд низ яке аз қувваҳои пешбарандаи чома бошанд. Онҳо инчунин метавонанд дар таҳкими ваҳдати миллӣ, ҳифзи сулҳу суботи сиёсӣ ва фарҳангӣ ва пешбурди сиёсати пешгирифтаи давлат ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон нақши бузург бозанд. Занону модарони тоҷик дар тӯли таърихи чандинҳазорсолаи халқамон ҳамеша ҷароги пурқурӯғи хонавода, манбаи меҳр, мазҳари ишқу зебӣ, намоишгари покӣ, намунаи олии меҳрубонӣ ва ҷашмаи хушкнашавандаи ҳаёт буданд. Бузургони илму адаб занро шохқорӣ табиат ва тоҷи офариниш донистаанд. Сарҷашма ва сароғози ҳар қори бузург Зан –Модар мебошад. Меҳру муҳаббати занони тоҷик аз қарри асрҳо сарҷашма гирифта, бо тору пуди ҷашни бузурги миллиамон –Наврӯз омеши ёфта, ба гулҳои ҳамешабахори Тоҷикистон мубаддал ёфтаанд. Зеро зан ва гул ҷаҳонро зебӣ мебахшанд.

Аз ин рӯ, суҳанҳои раҳнамунсозу ҳикматомӯзи Сарвари давлат бояд дастури рӯйимизии ҳар як ҳонадон ва ташкилоту муассиса бошад. Шарт ва зарур аст, ки қабл аз ҳама мо, модарон, чунин нуқтаҳои инсонпарваронаро гаштаю баргашта мутолиа намоем, омӯзем ва дар ҳаёти ҳаррӯзаамон татбиқ намоем: «Накш ва мақоми зан дар ҳамаи давраи замонҳо дар ҳаёти ҷомеаи башарӣ ҳамчун офарандаи ҳаёт, пайвандгари наслҳо ва низомбахши рӯзгор ниҳоят бузург аст. Гузашта аз ин, зан-модар мураббии аҳли башар ва нахустустоди инсон мебошад. Накши модар махсусан дар тарбия, омӯхтани забон, таъриху фарҳанг, донишҳои муосир ва умуман, камолоти маънавию ахлоқии фарзанд барҷаста ва ҳатто муайянкунанда мебошад».

Пас, занону модарон бояд тавре қору зиндагӣ кунанд, ки рисолати модариро сарбаландона ба ҷо оварда, бо рафтору гуфтор ва хизматҳои софдилонаи худ ба боварию эътимоди Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон сазовор бошанд.

Шоиства Исмаилова - ходими илмии Институти таърих, бостоншиносӣ ва мардумшиносӣ
ба
номи
А. Ҷ. Дониши
Академияи миллии илмҳои
Тоҷикистон